

## ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ, ΚΥΡΙΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΗΣ

'Υπό Δ. ΜΠΟΣΔΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 695 και τέλος)

V. 'Ἐπὶ διαθέσεως πράγματος νόμῳ φασὶ περὶ γραμματος εἰναι κατά διατάξεις μεταβιβάσουσι, δὲν μετατίθεσι, δόλλά παραμένει εἰς τὸν μεταβιβάσαντα, ἐνῷ ἀντιθέτως ή νομῇ περιέρχεται εἰς τὸν παραλαβόντα, δυναμένη νὰ αναζητήῃ παρ' αὐτῷ υπὸ μεταβιβάσαντος διὰ τῆς *Condicione Prosesionis*. Τὸ αὐτὸς ισχύει καὶ ἐπὶ ακυρότητος<sup>12</sup>, δεδουμένη ὅτι ἡ τοιαῦτη μεταβίβασις είναι κατά τὸ ἄρθρ. 1033 Α.Κ. αιτίως, ἐν ἀντίθεσε πρὸς τὴν μεταβίβασιν κινητῶν, ητίς είναι ἀφρημένη (δρ. ἄρθρ. 1034 Α.Κ.) μητὶ ἀνεξάρτητη ἐνυπαρχούσης αὐτῆς αἵτιας. Εἰς τὴν τελευταῖσαν ταῦτην περίπτωσιν, τούτεστιν ἐπὶ κινητῶν, οὐδεμία διάσπασις τῆς συνοχῆς μεταξὺ κυριότητος καὶ νομῆς λαμβάνει χώραν, ὅλῃ ἀμφότεραι, παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς αἵτιας μεταβίβασεως, μεταβιβάζονται εἰς τὸν ἀποκτόντα, τοῦ πράγματος δυναμένου νὰ ἀναζητήῃ παρ' αὐτῷ ὑπὸ τοῦ μεταβιβάσαντος κατά τὰς περὶ δικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις (ἄρθρ. 904 Α.Κ.).

VI. Εἰς περίπτωσιν ἀπὸ λείας κινητοῦ πράγματος<sup>13</sup>, δὲ παλέσσας διπλάσιον μὲν τὴν νομήν, διατηρεῖ δῆμος τὴν πρόθεσιν ἀνακτήσεως της, δῆμας δὲ καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπωλεσθέντος κυριότητά του<sup>14</sup>. (Πρόβλ. διὰ τὸ Ρ.Δ. Πανδ. 41. 2.13 Ρ. Βασ. 50.2.12 πρ. εἰς λίθοι μετανεγκέντες εἰς ποταμὸν ἀνταποθέστιν, ἔχοι τὴν δεσποτείαν, τὴν δὲ νομήν ἐν τῷ μεταξὺ ἀπώλε-

12. Πρόβλ. Η eck, Das abstrakte dingliche Rechtsgeschäft (1937). Γ. Σιμωνέτον, 'Η νόμος αἰτία κατά τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος (1947).

13. Περὶ τῆς ἔννοιας τοῦ ἀπωλεσθέντος βλ. εἰδικότερον. Βρ. eck καὶ p. n., ἐν Archiv für bürgerliches Recht, τόμ. 38, σελ. 892 ἕπ.

14. Βλ. καὶ X. φ. Θηβαΐον, ἔνθ. ἀντ. τόμ. II (1958) σελ. 56.

νὰ λάθῃ ὃς μισθὼν καθ' ὃν χρόνον δὲν παρέχει ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ πλοίου, διὰ λόγου ὁ δύοις παρέχει εἰς αὐτὸν τὸ δικαιόματα νὰ ζητήσῃ τὸν εἰς σ.θ. δὲ γν. ἡ ἀπὸ π. ζ. μ. ἡ ω σ. i. γν. ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς τελευταίας, νὰ ἀποκαπατεύῃ σύντος εἰς τὴν προτεραίαν κατάστασιν. 'Ωστε παρέλκει η ἐπάνοδος ἔντασθα, εἰς τὰ προλεγόντα. (Πλέοντος διὰ τὴν πληρότητα τῆς ἔννοιας τοῦ ἀπωλεσθέντος τούτου πρέπει νὰ σημειωθῇ πτι διπλογίζεται καὶ η τροφή).

'Ο νόμος δύλει περὶ ομισθοῦ μολισθοῦ γνωρίζει: διὰ δὲ ναυτικός, λαμπτέανει ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ τροφή.

Άλλα δέ γε ἐτέθη τούτο πρὸς περιορισμὸν τῶν

συντακτικῶν καὶ παρατητικῶν διατάξεων τοῦ εἰδοποίησεων τοῦ εὑρέτου στὴν σταυρούμενην ἀρχήν. Πρόβλ. καὶ δινοτέρω ἄρθρ. 981 ἐπ. Α.Κ. περὶ τῶν προϋποθέσεων ἀντωλείσας τῆς νομῆς. 'Η ἐπειδὲν προκαλούμενὴ διάσπασις κυριότητος καὶ νομῆς εἶναι ἐν τούτοις προσωρινή, διότι διὰ τὴν εὑρέσεως τοῦ πράγματος ἡ τῆς παραδεύσεως ἀπὸ τῆς εὑρέσεως. 'Αλλ' η προσκαρπος αὐτῆς διάσπασις τῆς συνοχῆς κυριότητος καὶ νομῆς δέν διέφενται εἰς τὴν διολησιν τοῦ κυρίου διλλά εἰς λόγους διαβερτήτους αὐτῆς.

VII. 'Ἐπὶ διαθέσεως πράγματος ή μὲν κυριότητης παραμένει παρὰ τῷ κυρίῳ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς διμετατότητος τῆς διεκδικητικῆς ἀγορῆς (τείνιτισσι, ἄρθρ. 1094 Α.Κ.) κατά τε τοῦ ἀφιερωσαντος καὶ παντὸς τρίτου, εἰς δὲ νήθελε περιέλθη τὸ πράγματος, ή δὲ νομῇ περιέρχεται εἰς τὸν ἀφιερωσαντα τὸν ἐπιλήμμα (P. Vitiosa) τοῦ ἀπωλεσθέντος διατηροῦντος κατ' αὐτοῦ τὰ ἀνακτητικὰ αὐτῆς παραγγέλματα (Interdicta recuperandae possesiones, ἄρθρ. 987 Α.Κ.). Καὶ ἐπάνθιμη διάσπασις τοῦ φυσικοῦ συνδέσμου κυριότητος καὶ νομῆς προκαλεῖται ἐκ λόγων κειμένων ἐκτὸς τῆς θελήσεως τοῦ κυρίου.

VIII. 'Ἐπὶ λιψεως πράγματος ἐπὶ τῇ δάσει παρατητική της διατηρηθεῖσα διτικαπεστάδη ὑπὸ τοῦ Α.Κ. διὰ τὸν χρησιδαίνου (commodatum, ἄρθρ. 810 ἐπ. Α.Κ.)<sup>15</sup> δὲ λαθον τὸ πράγμα (χρησιμεον) κοβίσταται ἀπλούς κάτοχος αὐτοῦ

15. Βλ. καὶ ἀντίθετον γνώμην τοῦ Α. Μπούρην Θεμ. ΝΗ' 181.

δικαιωμάτων τοῦ ναυτικοῦ ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς διατηρηθῆς.

'Ἐπομένιος διειλετεῖται καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς.

'Η ἀντιπαροχὴ εἰς χρῆμα, είναι ἵση πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ ὁ δύοις καταδόλλεται νομίμως.

'Απώλεια μισθοῦ

'Ἐφ' δύον δῆμος ὑπάρχει προσφορὰ δι' ἀνάληψιν ναυτικῆς ἐργασίας ἀναλόγου, ἐν τούτοις δὲ ναυτικὸς ἀποκινεῖται προσφερομένην τοιώντην ἐργασίαν όπως θάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου, τὸ δικαιολόγιον του διὰ τὸν μισθὸν τούτου τῶν δύο μηρῶν.

καὶ θί, ἐν τινάθεσει πρὸς τὸν κατὰ παράνομον  
λαζδόντα δι' ὠρμέσυνον χρόνον (θλ., Ποι. 13.1.17  
§ 3, Βασ. 13.1.17 § 2) «κινῶν ὅφελει εἴ τι δου-  
λεται συμφωνεύν ἐν ἀρχῇ, μεθ' οὐ γάρ χρήσει οὐ-  
δύναται πρὸς καιροῦ ἀφεισθίη τὸ χρηστόν»  
(πρβλ., καὶ ἄρρ. 816 ἐπ'. Α.Κ.) οὐδέποτε κατάν-  
συνέπειαν ἀποκωρισμός τῆς νομῆς ἀπὸ τῆς κυ-  
ριότητος ἐπέρχεται κατὰ τὸ ἀντότερον περὶ τοῦ  
ἔπι τῇ δύσει ἐνοχικού δικαιώματος κατέχουντος  
λεγχθέντα.

ΙΧ. Εἰς περίπτωσιν δὲ τι ποιήσεως τὴν οὐκέτην τὸν δύτην κατέχουντος πότε πράγματα ημερώσαντο τοῦ νομέων (Ἄρθρο. 982 ΑΚ). δέ εἰπεράκουτον ἐκδηλώσεως μεταστροφῆς τῆς διανοίας του, νὰ «πατέχῃ τὸ πράγμα σὺν οὐκέτην τοῖχον» ήλλας ὡς νομεῖς, διὸ δηλ. ἀλλοτρίων Ιερών έφη ἔξιν δύναμιται, ή νομή, κατέπιερκλη- σιν τῆς ρωμαϊκῆς ἀρχῆς «πεμψοῦσι ipse causa posse possessionis mutare potest» (οὐδεὶς ἐσταυτού νομῆς οὐτίσιν διλάσσει)» ἐπὶ μὲν κινητῶν διόπλιθαντι, εἰ δὲ δικινητῶν σύχι πρὶν ή δι νομεῖς, λαβόντων γνωστούς τῆς διντηποίησεως, ἀπρακτίζει, δόποτε ή νομή διπλαύουται δι' αὐτῶν πενύμαστοι (animo) ή ἐπιχειρήσας ἐνδικιας ή ἐξαδικως τὴν δινάκτηστον αὐτῆς ἀποτύχη, δόποτε ή νομή διόπλιθαντι σύρματι (corvete). «Αλλά» ἐδί τοι μεν, ἐπιχειρήσας δικαστικος ή ἐρδούσιος τὴν διανάκτησιν, ἀποτύχη αὐτῷ, ή νομή θεωρεπούσας δι' αὐτῶν διπλαύεθεισα»<sup>14</sup> συμφωνῶς τὸ Αρθρ. 981 δέ, 2. A.K. καθ' ὃς ἀπαρδικόνων ὡς εἰς τῆς φύσεων τους «ἀκώνιμα πρὸς ἀσκησην τῆς ἔξουσιας δὲν ἐπιφέρει διώλεισα τῆς νομής».

16. Βλ. Γ. Βάλληνδαν, ὑπὸ ἄρθρο. 982. "Ιδε σχετικῶς καὶ Α.Π. 104 (1952) Ἀργ. Ν. γ 321.

17. Ἡδε Γ. Μπαλῆν, Ἐμπεο. § 12

18. Βλ. και Α.Π. 171 (1951) Θέμ. Ξ 368, 'Εφ. Θεσ. 418 (1954) EEN οβ 43.

συνημμένους μεταπιθεντά την τόποκτώνα, κατά τὰ ἀνωτέρω περὶ τῆς ἐπὶ τῇ ήδεσσι ἑνόχικοῦ ἢ ἐμπραγματού δικαιώματος παραδόσεως πράγματος εἰρέμαν. Ἐπὶ τῆς μεταβίβασεως δὲ<sup>1</sup> ἀντιφανήσεως τῆς νομῆς, μεταβίβασιν τὸ πράγμα μεταβίβει τὴν κυριότητα ὅμα καὶ τὴν νομῆν αὐτῶν τὸν ἀποκτώντα, δοτις δια- μεταβίβει πάλιν εἰς τὸν πρόπτον τὴν κατοχήν τῆς οἰονεὶ νομῆν τοῦ πρόγματος, ἀναλόγως τοῦ ἑαυτοῦ συμφωνηθεῖσαν ἔνωμος σχέτεις, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀντιφανήση, εἰναὶ ἐνοχική ἢ ἐμπράγματος. Ἀλλ᾽ οἱ δύο αὐτὰ δικαιοπρα- ξίαι μεταβίβασεως καὶ διαμεταβίβασεως συ- πίπτουσα χρονίαις, ἀποτελούσται μίαν ἕναιαν δικαιοπραξίαν οὕτως, ὃστε τὸ πρᾶγμα, παρὰ τὴν γενενόθη μεταβίβασιν, δὲν μετακινεῖται ἀπὸ τὸν μεταβίβαστα, ἀλλὰ παραμένει ἐξῆς εἰς αὐτὸν ὃς κάτοχον ἦ οἰονεὶ νομῆς, ὅπ- κι τορθῆ συνημμένη μετὰ τῆς νομῆς μετα- βίβεται εἰς τὸν ἀποκτώντα. Χαρακτηριστικὴ ενὶς ἀρκειώδει τὸν προκειμένον ἡ ἐν Πανδ. 41.2.18 περὶ τοῦ Κέλ σ. ο. ι. ἔχουσα ἐν μεταφράσει· ἂδ, ο- νόματι μου νέμομαι, δύναμαι ἀλλοτρίη φύ- ματι αὐτά νέμαμαι, διότι δὲν μεταβολά μόνος τὴν αἵτινας τῆς νομῆς, δλλὰ πατών νέμαμαι καὶ ἔτερον ποιῶ νομέας διά τῆς ὑπερσίας μου.

— 19 [Feb] A M'z 6 g 8 a.m. EEN 1962

**ΣΗΜ.**—*Η συνέχεια τῆς μελέτης τοῦ Σεν. Λιβιεράτου «Διοίκησις Ἀλλοτρίων» Υποθέσεων, προϋποθέσεις καὶ διακρίσις αὐτῆς*, Θὰ τεθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος.